

Nr 110.

Godkänd av första kammaren den 20 maj 1915.

Godkänd av andra kammaren den 20 maj 1915.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående användande av viss del utav de till nyanskaffning av krigsfartygsmateriel under åren 1915—1919 avsedda medel.

(Statsutskottets utlåtande nr 78.)

Till Konungen.

I en den 10 april 1915 till riksdagen avlåten proposition (nr 130) har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över sjöförsvarsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att för sin del bestämma, att av de medel å tillhoppa 45,232,000 kronor, som 1914 års senare riksdag beviljat till nyanskaffning av krigsfartygsmateriel under åren 1915—1919 eller vilkas disponerande för sådant ändamål samma riksdag medgivit, den del, som beräknats icke åtgå till beslutade två pansarbåtar och fyra jagare ävensom undervattensbåtar, eller ett belopp av inemot 4,000,000 kronor, skall användas till ytterligare byggande av undervattensbåtar.

1914 års senare riksdag beslöt beträffande flottan, bland annat, att för nyanskaffning under åren 1915—1919 av krigsfartygsmateriel *dels* bevilja ett anslag av 32,000,000 kronor och därav på extra stat för år 1915 anvisa ett belopp av 6,400,000 kronor, *dels* medgiva, att Eders Kungl. Maj:t finge disponera de av 1911 års riksdag för nyanskaffning av krigsfartygsmateriel beviljade, ännu icke använda medel, 3,880,000 kronor, ävensom av 1912 och 1913 års riksdagar till krigsfartygsmateriel avsatta

medel, tillhoppa 3,550,000 kronor, eller således sammanlagt 7,430,000 kronor, *dels* likaledes medgiva, att Eders Kungl. Maj:t finge mottaga den av svenska pansarbåtsföreningen erbjudna gåvan, såvitt anginge två pansarbåtar, eller till ett belopp av 2,500,000 kronor, *dels ock* under viss närmare angiven förutsättning bevilja ett ytterligare anslag av 3,302,000 kronor, att utgå av väruskattemedel, samt därav för år 1915 anvisa ett belopp av 100,000 kronor. Sammanlagt utgjorde de belopp, som riksdagen sålunda för åren 1915—1919 beviljat eller ställt till Eders Kungl. Maj:ts förfogande, 45,232,000 kronor.

Vidare beslöt riksdagen, att här ovan upptagna belopp skulle användas *dels* till byggande av 2 pansarbåtar och 4 jagare, *dels* till byggande av undervattensbåtar för en sammanlagd beräknad kostnad av 9,750,000 kronor och *dels* för påbörjande eller byggande av ytterligare krigsfartygsmateriel av slag, varom framdeles skulle av Konung och riksdag bestämmas.

Eders Kungl. Maj:t har nu föreslagit riksdagen att för sin del bestämma, att den del av ifrågavarande medel, å tillhoppa 45,232,000 kronor, som beräknats icke åtgå till beslutade två pansarbåtar och fyra jagare ävensom undervattensbåtar, eller ett belopp av inemot 4,000,000 kronor skall användas till ytterligare byggande av undervattensbåtar, och har såsom skäl för förslaget anförts, *dels* att det pågående kriget starkt framhåvt betydelsen av ett utvecklat undervattensbåtvapen, *dels* att det är önskvärt, att flottans nybyggnadsplan kompletteras, så snart sig göra låter, *dels ock* att om fortsatt byggande av undervattensbåtar beslutats grundad förhoppning förefinnes, att detta bygge kan igångsättas redan under närmaste året.

Riksdagen, vars vederbörande utskott tagit del av de till detta ärende hörande handlingar, har i princip intet att erinra mot att ytterligare belopp av de för åren 1915—1919 beviljade medel användas för undervattensbåtsförsvaret, men då det icke synes uteslutet, att ytterligare erfarenhet inom detta område kan av det nu pågående kriget erhållas, och då enligt riksdagens mening det därjämte är angeläget att undvika, att genom riksdagens beslut i förevarande fråga den beräknade totalkostnaden för nyanskaffning av krigsfartygsmateriel under åren 1915—1919 om 45,232,000 kronor kommer att överskridas, anser sig riksdagen böra på så sätt nu bifalla Eders Kungl. Maj:ts framställning, att av ifrågavarande medel ett belopp av 1,950,000 kronor måtte användas för byggande av undervattensbåtmateriel. Beträffande användningen av återstoden torde riksdagen böra sättas i tillfälle att längre fram under byggnadsperioden fatta beslut.

På grund härav får riksdagen anmäla, att riksdagen för sin del bestämt, att av de av 1914 års senare riksdag för nyanskaffning av krigsfartygsmateriel under åren 1915—1919 beviljade eller till Eders Kungl. Maj:ts disposition ställda medel om tillhoppa 45,232,000 kronor skall, utöver vad som avsetts för byggande av undervattensbåtmateriel enligt 1914 års senare riksdags beslut, för samma ändamål användas ytterligare ett belopp av 1,950,000 kronor.

Stockholm den 20 maj 1915.

Med undersätlig vördnad.
